Грамадскае незалежнае выданне, выходзіць са студзеня 1997 года

Газета для вас

Цана па падпісцы — 1000 руб.
Цана ў розніцу — 1500 руб.

ІВАЦЭВІЧЫ - БАРАНАВІЧЫ - БЯРОЗА

11 красавіка 1998 года
СУБОТА
№ 28 (108)
Наш індэкс 63834

ІВАЦЭВІЧЫ

НАВІНЫ: ЧАС МЯСЦОВЫ

Вайна "графіці" працягваецца?

Сапраўдная партызанская вайна разгарэлася паміж невядомымі аматарамі "графіці" і дарожнымі службамі.

Паслядоўнікі Шыдлоўскага і Лабковіча, якіх жорстка за такія дзеянні пакараў сучасны рэжым, не асмельваючыся сёння "засвечвацца" на вуліцах, выбралі для выяўлення сваіх ідэй розныя збудаванні ўздоўж двух аўтастарад, што ідуць праз нашыя Івацэвічы.

Напрыклад, з месяц назад на сінім бетонным шчыце ля п. Майск хтосьці зрабіў жахлівы для сучасных улад надпіс "Наш дом — Беларусь".

Хутка гэты страшэнны надпіс быў зафарбаваны, але чамусьці чырвонай фарбай. Але ўжо новыя выразы з'явіліся ля Чамялоў, прычым з двух бакоў ад дарогі. І зноў службы спрацавалі аператыўна, праўда, ізноў асабліва не звяртаючы ўвагу на эстэтыку. Няйначай па вартаўніку трэба паставіць ля кожнага шчыта ці збудавання. Бо дзе ж набрацца фарбы для знішчэння "графіці" тым жа дарожнікам?

"Олимпийка" как зеркало двух систем

Если стать на Яглевичском мосту, что живописной дугой зависает над автострадой, и глянуть вниз, на автостраду, то не будешь знать, чему и удивляться. Одна проезжая часть дороги, та, которую капитально ремонтировали в прошлом году,основываясь на итальянских технологиях, оборудовании, специализации, перезимовала прекрасно — ровная, чистая, ни выбоины, ни ямки. Другая, которую с дня построения ремонтируют, латают-перелатывают "совдеповскими" способами родные дорожники, — навевает тоску. Кажется, что эту дорогу только что бомбили. И это только если смотреть! А как по ней ехать?

Проезжая часть разбита настолько, что на некоторых участках этого направления установили знаки, ограничивающие скорость до 60 км/час. А ведь даже по гравийным дорогам разрешается движение со скоростью 70 км/час! Вот вам и автомагистраль "посоветски"!

Можно много говорить о достоинствах социализма, можно, исписав кучу бумаги, доказывать обратное, но можно привести аппонента на Яглевичский мост — и показать эти "достоинства".

Конечно, говорливые аппоненты из какого-нибудь провинциального госсиндиката обязательно найдут что ответить, даже когда проедутся по этим дорогам.

Редакция "Газеты для вас" уважает право этих людей на оригинальность, однако просит их особо не усердствовать в красноречии при проезде по "совдеповской" полосе, потому что как бы не случилось так, что особо говорливые коммунисты от тряски язык себе прикусят. Или, не дай Бог, вовсе кусочек откусят.

"Рэканструкцыю закончым у маі"

Наша газета 23 ліпеня мінулага года ў заметцы "Рэканструкцыя пачалася" паведамляла аб тым, што ў Івацэвічах па вуліцы Дзяржынскага (паўночная частка яе) распачаліся работы па рэканструкцыі праезджай часткі. Гэта было выклікана тым, што ў час дажджоў частку двароў і агародаў прыватных дамоў літаральна залівала вадой.

Начальнік участка Івацэвіцкага міжгаспадарчага прадпрыемства па рамонту і будаўніцтву ўнутрыгаспадарчых дарог Г. А. Сацішур, які кіраваў летась работамі па рэканструкцыі праезджай часткі вуліцы, абяцаў, што да канца жніўня ўсё будзе зроблена.

З тых дзён мінула больш як паўгода. "Чаму ж спынілася рэканструкцыя вуліцы?" — пытаюцца зноў і зноў яе жыхары.

З гэтым пытаннем рэдакцыя звярнулася да дырэктара Івацэвіцкага міжгаспадарчага прадпрыемства па рамонту і будаўніцтву ўнутрыгаспадарчых дарог А. І. Кісяля. "Нядаўна ва ўпраўленні капітальнага будаўніцтва райвыканкама ішла размова аб гэтым, — сказаў Аляксандр Іванавіч. — Вышукваюцца сродкі на працяг рэканструкцыі. Многія матэрыялы ўжо ёсць. Як толькі пачне работу асфальтны завод, можна будзе працягваць пачатае. Мяркуем, што рэканструкцыю закончым у маі".

Вось такі адказ службовай асобы. Што ж, зноў жыхарам вуліцы прыйдзецца чакаць і спадзявацца.

БЯРОЗА

"Гістарычная брама"

— такую назву носіць бюлетэнь-дайджэст грамадскага аб'яднання "Бяроза-Картузская" імя Казіміра Сапегі. Першы нумар дайджэста ўбачыў свет у мінулым годзе, пяты (і першы ў гэтым годзе) выдадзены нядаўна. У ім змешчаны шэраг артыкулаў з газеты "Наша ніва" за 1910—1912 г.г., якія маюць дачыненне да нашага рэгіёна. Думаецца, з гэтых старых газетных заметак цікава будзе даведацца аб жыцці нашых продкаў на пачатку XX стагоддзя.

Тым больш, што некаторыя тагачасныя праблемы і пытанні застаюцца актуальнымі і на сённяшні дзень.

Ёсць у новым нумары "Гістарычнай брамы" і публікацыя пра картэзіянскі кляштар у Бярозе, развалiны якога і цяпер хвалююць душы жыхароў Бярозы.

"Гістарычная брама" выдаецца раз у два месяцы і распаўсюджваецца бясплатна. Выданне цікавае не толькі з пункту гледжання гісторыі, але і адраджэння беларушчыны, памяці, ушанавання сваіх продкаў. Кантактныя тэлефоны выдаўцоў "Гістарычнай брамы" — (01643) 2-27-85, 2-45-72.

Святаў стала менш

26 сакавіка прэзідэнт падпісаў Указ "Аб дзяржаўных святах і святочных днях у Рэспубліцы Беларусь". Гэты акт сістэматызаваў святы ад дзяржаўных да прафесійных.

Рэзка зменшылася колькасць святаў, дні якіх раней былі непрацоўнымі. Асабліва гэта тычыцца рэлігійных. На жаль, прэзідэнт не ўключыў у "непрацоўны" пералік другі дзень каталіцкага і праваслаўнага Вялікадня, Дзень памяці (Дзяды).

Хаця менавіта на Дзяды людзі сем'ямі, цэлымі пакаленнямі збіраліся разам з розных куткоў краіны, каб памянуць на могілках продкаў, добраўпарадкаваць месцы пахаванняў. Гэта неяк аб'ядноўвала, папаўняла духоўныя сілы, змяншала азлобленасць ад цяжкага жыцця, выхоўвала дзяцей у павазе да продкаў, звязвала пакаленні.

У той жа час недарэчна на гэтым фоне выглядае ў якасці непрацоўнага Дзень кастрычніцкай рэвалюцыі, што паклала пачатак знішчэнню і разбурэнню. Відаць, у гэты дзень даецца магчымасць на поўныя грудзі пасумаваць па кілбасах за 2-20.

Выключаны з пераліку непрацоўных і Дзень Канстытуцыі. У краінах з развітай дэмакратыяй гэта — адно з асноўных па значнасці святаў.

ЗАЎТРА — ВЯЛІКДЗЕНЬ

(па календары каталіцкай канфесіі)

Хрыстос сапраўды ўваскрос!

Свята Вялікадня — Хрыстовага Уваскрасення — цэнтр, галоўная падзея новазапаветнай гісторыі. "Калі Хрыстос не ўваскрос, то і вера наша марная", — піша святы апостал Павел. Уваскрасенне Хрыстова — гэта перамога над смерцю, над грахом, над усякім злом. Гэта залог нашага ўваскрасення. Гэта ўваскрасенне надзей, веры ў будучыню, свята вясны і ўрачыстасць жыцця.

Слова Пасха ў яўрэяў азначае збаўленне. Святкуючы старазапаветную Пасху, яны ўзгадваюць пра вызваленне сваіх продкаў ад шматвяковай егіпецкай няволі. Мы, хрысціяне, у дзень Светлага Хрыстовага Уваскрасення святкуем збаўленне ад рабства д'ябла, перамогу дабра над усякім злом.

Набажэнства, якое служыцца ў гэты дзень, напоўнена вялікай радасцю. Пасля ўрачыстай працэсіі, перад зачыненымі дзвярыма храма, як быццам перад запячатаным Хрыстовым гробам, пачынаецца Велікодная Ютрань. Тут першы раз мы чуем радасны спеў: "Хрыстос уваскрос з мёртвых..." Пры гэтым спеве святар крыжом адчыняе дзверы храма ў знак таго, што Хрыстова смерць адчыніла нам дзверы ў Неба.

У дзень Пасхі Святая Літургія служыцца вельмі ўрачыста. Св. Евангелле ў гэты дзень чытаецца на розных мовах, а ў нас, безумоўна, і на нашай роднай беларускай мове. Евангелле гэтага дня гаворыць пра Хрыстовую Боскасць, і менавіта Ягонае Уваскрасенне з'яўляецца лепшым доказам Ягонай Боскасці. Тое, што хрысціяне ва ўсім свеце ў адзін і той жа час, кожны народ у сваёй роднай мове, а таксама і ў іншых мовах узносяць хвалу Госпаду, азначае ўсяленскасць гэтай падзеі. Разам з усімі хрысціянамі ўзнясём жа і мы свае малітвы на хвалу Госпада, памолімся за еднасць у Хрысце нашага беларускага народу, за еднасць усіх хрысціянаў!

Вялікоднае прывітанне "Хрыстос уваскрос!" першы раз прагучала з вуснаў анёла да жанчын-міраносіцаў пры труне Гасподняй. Гэтае радаснае прывітанне ўжо амаль 2000 гадоў гучыць у хрысціянаў на працягу ўсяго Пасхальнага часу. Далучымся ж і мы да гэтага анельскага клічу, павіншуйма адзін аднаго са святам Светлага Хрыстовага Уваскрасення.

Пасхальная радасць ёсць святая радасць, роўнай якой няма і не можа быць на ўсёй зямлі. Гэта бясконцая радасць вечнага жыцця, пра якую сказаў Сам Гасподзь: "Узрадуецца сэрца вашае, і радасці вашай ніхто не адыме ў вас" (Ян, 16, 22).

Будзем спадзявацца, што гэтае радаснае свята Хрыстовага Уваскрасення будзе залогам адраджэння нашага беларускага народу і нашай Бацькаўшчыны.

Хрыстос уваскрос! Уваскрэсне й наша Беларусь!

Хрыстос жыве!..

Святар Ігар КАНДРАЦЬЕЎ, душпастыр для грэка-католікаў Брэсцкай вобласці, парах Берасцейскай парафіі святых братоў апосталаў Пятра і Андрэя.

● ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА ПУБЛІКАЦЫІ "10-Ы "А" НА ЗАНЯТКІ НЕ ВЫЙШАЎ..."

ХТО КАМУ ДАЎ УРОК?

Як мы і абяцалі, паважаныя чытачы, вяртаемся да ЧП, якое адбылося ў першыя два дні красавіка ў івацэвіцкай СШ № 2 і якое з нечыёй лёгкай рукі назвалі... забастоўкай вучняў. Пераказ падзей пачнём з грознага званка з Івацэвіцкага раённага аддзела адукацыі, а дакладней яго начальніка В. М. Басалая, які пазваніў у рэдакцыю «Газеты для вас» пасля выхаду яе № 26, у якім была надрукавана інфармацыя «10-ы «а» на заняткі не выйшаў...»

— На якой падставе вы пішаце пра забастоўку дзесяцікласнікаў (!) у СШ № 2? Хто вам даў гэтую інфармацыю? — пытанне Васіль Мікалаевіч паставіў, што называецца, рубам.

Прызнаемся, што, перш чым адказваць на пытанне, мы на нейкую хвіліну нібы сумеліся. Сумеліся таму, што ў такім выпадку журналісты заўсёды маюць адзін адказ: пішам на падставе «Закона аб друку і іншых сродках масавай інфармацыі», а звесткі аб крыніцах інфармацыі (калі гэтага патрабуюць інтарэсы газеты і яе інфарматара) можа запатрабаваць толькі суд. Але мы не сталі ў позу В. М. Басалая і адказалі яму проста:

— Вучні СШ № 2 і іх бацькі.

— Якія канкрэтна вучні і канкрэтна бацькі?

Вось тут мы перапынім нашу размову з начальнікам РАА, бо да яе яшчэ вернемся. І скажам: на жаль, і цяпер жыццё наша ў многім нагадвае часы, калі канкрэтным людзям у канкрэтных абставінах было лепш не афішаваць сваё імя. Сумна, але менавіта так патрэбна весці сябе і вучням 9 «а» і 10 «а» СШ № 2 і іх бацькам. Вылучэнне «арганізатараў» смуты, забастоўкі, беспарадкаў ці іншых падзей, якія могуць кваліфікавацца такім негатыўным чынам, — хіба адкрыццё для нас? Таму, паважаныя чытачы, мы спадзяёмся на ваша разуменне: адсутнасць у нашым артыкуле канкрэтных імёнаў і прозвішчаў вучняў і іх бацькоў — суровая неабходнасць. Як сказаў нам адзін з бацькоў, непажадана, «каб адыграліся на дваіх-чацвярых чалавеках»...

Ды і не было гэтых дваіх-чацвярых: за сваю звольненую з работы настаўніцу змагаліся ўсе 50 вучняў (9 «а» — 29, 10 «а» — 21). І ў рэдакцыю нашай газеты дзесяцікласнікі прыйшлі цэлым класам.

— Мы ідзём з РАА, — расказалі яны. — У нас звольнена з работы класны кіраўнік Л. Л. Валінская. Пра гэта мы даведаліся яшчэ на канікулах. Напісалі заяву ў РАА аб тым, што лічым звальненне любімай настаўніцы несправядлівым і патрабавалі аднавіць яе на рабоце. Пад гэтым пісьмом падпісаліся ўсе вучні 9 «а» і 10 «а» класаў і нашы бацькі. Але канікулы прайшлі, адказу на пісьмо мы не атрымалі. 1 красавіка 9 «а» моўчкі, не вымаючы падручнікаў і сшыткаў, прасядзеў на ўроку матэматыкі, які вяла ўжо не Л. Л. Валінская, а іншая настаўніца. 10 «а» пабыў на першых двух уроках працы, а потым на заняткі не пайшоў. Сядзелі на аўтобусным прыпынку і раіліся, што рабіць. Да нас падыходзіў дырэктар В. І. Жывіневіч і настаўніца хіміі В. В. Кадыка, клікалі ў клас, казалі, што мы будзем пакараны.

Пасля чацвёртага ўрока ў школу прыйшлі з РАА А. М. Грэчны і Г. Э. Швед. Нас запрасілі на гутарку з імі. Яны расказвалі нам, што наша настаўніца — прагульшчыца, займаецца камерцыяй, звольнена з работы па Закону. Гаварылі, што мы не маем права патрабаваць яе аднаўлення на рабоце і прапускаць па гэтай прычыне заняткі. Што мы будзем пакараны — атрымаем вымовы, нездавальняючыя адзнакі па паводзінах. Нават пра калонію ўспомнілі, што і туды мы можам трапіць. Давалі нам запаўняць анкету, дзе пытанні ўсе былі аб Л. Л. Валінскай. А мы казалі Грэчнаму і Швед, што камерцыяй цяпер займаюцца многія настаўнікі. Што Людміла Лук'янаўна — добры матэматык, арганізатар, класны кіраўнік. Што ў нас ёсць у школе настаўнікі, якія прыходзяць у школу нецвярозыя, б'юць вучняў. І іх ніхто з работы не звальняе.

Назаўтра мы пайшлі ў РАА. Там з намі гутарыў начальнік аддзела В. М. Басалай. Ён таксама гаварыў, што наша настаўніца — прагульшчыца, пастаянна парушае працоўную дысцыпліну, ездзіць за мяжу, займаецца камерцыяй. Калі ж мы не пойдзем на заняткі ў школу, то будзем пакараны. І бацькі будуць пакараны за наша дрэннае выхаванне штрафамі (бяднейшых аштрафуюць на 5 мінімальных зарплатаў, а багацейшых яшчэ на большую суму).

Потым у РАА прыйшла заплаканая Людміла Лук'янаўна, бо ёй нехта з бацькоў сказаў, што мы пайшлі ў РАА. В. М. Басалай стаў гутарыць з ёю, а нам сказаў ісці ў школу.

Але мы ў школу не пайшлі, бо рашылі змагацца за нашу настаўніцу да канца...

На наступны дзень вучні занеслі ў аддзел па кіраванню горадам Івацэвічы заяву ад свайго імя і імя бацькоў на пікетаванне РАА з прычыны звальнення настаўніцы Л. Л. Валінскай. Калі ішлі ўжо дамоў, то сустрэлі сваю настаўніцу. Яна сказала, што яе зноў прынялі на работу ў СШ № 2. Яны ўзрадаваліся і пайшлі на заняткі. Людміла Лук'янаўна правяла ў гэты дзень урок матэматыкі ў 9 «а»...

— Мяне звольнілі з работы 21 сакавіка, — сказала нам Л. Л. Валінская, настаўніца, за якую гарою сталі вучні. — Не буду тут апраўдвацца і скажу: я сапраўды ездзіла на Крайнюю Поўнач да брата. Адпрасілася ў дырэктара школы В. І. Жывіневіча. Думала, вярнуся своечасова. Але Поўнач ёсць Поўнач. Там была нялётная пагода. Пазваніла дахаты мужу, каб схадзіў у школу, занёс заяву на водпуск за свой кошт на дні, якія я вымушана прапусціць. Муж зрабіў гэта. Але калі я прыехала, то даведалася, што з работы звольнена. Вядома, было крыўдна: я ж на паездку дазвол ад дырэктара школы атрымала. І затрымалася не па сваёй віне. Яшчэ сама сабе падумала: з работы мяне звольніць няцяжка (як і любога чалавека цяпер). А вось адабраць павагу вучняў і іх бацькоў будзе цяжэй...

Настаўніца нібы ў ваду глядзела. Якім бы негатыўным чынам яе ні характарызавалі вучням і кіраўніцтва школы, і работнікі РАА, і сам начальнік аддзела В. М. Басалай, старшакласнікі выказалі свайму класнаму кіраўніку і вялікую павагу, і давер. З чаго б гэта?

Апошняе пытанне мы паспрабавалі задаць В. М. Басалаю.

— А мы звальнялі Валінскую не за тое, што яна кепскі спецыяліст ці дрэнны класны кіраўнік. Яе звольнілі за прагулы. Прычым, за сістэматычныя прагулы.

— Так, у нас 1700 настаўнікаў, і я асабіста не ведаю, які спецыяліст Л. Л. Валінская, — нібы ўторыць В. М. Басалаю намеснік начальніка аддзела адукацыі Г. Э. Швед. — А вось што яна прагульшчыца, што ад нас патрабавалі яе звальнення з работы яшчэ ў мінулым годзе за паездкі за мяжу, заняткі камерцыяй, то гэта — факт...

— А хто патрабаваў? — запыталіся мы.

—Ну, я ўжо і не помню. З ОБХСС (цяпер і аддзела такога няма — **рэд.**) былі прадстаўленні, з пракуратуры нібыта...

— А чаго ж не звольнілі, калі такія сур'ёзныя патрабаванні былі?

— Ды папярэдзілі, каб больш нічога такога не рабіла...

— А што — хіба забараняецца настаўнікам за мяжу ездзіць ці яшчэ куды-небудзь? Ды яшчэ з дазволу дырэктара сваёй школы?

— Я пра прагулы вяду размову...

— Ну тады такое пытанне проста напрошваецца: калі чалавек (настаўнік, рабочы, служачы) сістэматычна прагульвае і яго звальняюць з работы, то гэта лагічна. А вось калі злоснага прагульшчыка праз пару дзён бяруць на работу, то ці прысутнічае тут хоць элементарная логіка?

— Усё ў выпадку з Валінскай лагічна зроблена, — так адказвалі нам і В. М. Басалай, і Г. Э. Швед, і дырэктар школы В. І. Жывіневіч. — Яна атрымала ўрок. Але тое, што яе зноў на работу ўзялі, — дык проста дзяцей пашкадавалі, хутка ж вучэбны год заканчваецца...

Паважаныя чытачы! Мы пастараліся расказаць аб ЧП у СШ № 2 усё тое, што самі ведаем. Вы ж рабіце вывады самастойна. Напрыканцы толькі скажам наконт шкадавання дзяцей, г. зн. дзесяцікласнікаў: усім без выключэння ім аб'яўлены вымовы і даведзена ўжо цяпер да ведама, што па паводзінах за чацвёртую чвэрць яны атрымаюць нездавальняючыя адзнакі за прагулы. Ім было выказана меркаванне, што, мабыць, ніхто з іх не закончыць школу з залатым медалём. Калі пра гэта даведаліся бацькі, то адзін з іх пазваніў нам у рэдакцыю і сказаў:

— Во ўмеюць у нас дзяцей шкадаваць! Клас! Няхай бы ў РАА сябе так пашкадавалі?

І наконт урокаў: хто, каму і якія даваў у гэтай гісторыі? Дарослыя — падначаленым і дзецям, ці дзеці — дарослым? Складанае пытанне!

Зрэшты, добра ўсё, што добра заканчваецца: дзеці ходзяць зноў у школу, настаўніца працуе, у дырэкцыі школы і РАА усё ціха, усё ідзе добра. Што датычыцца камерцыі (як называюць у РАА паездкі некаторых настаўнікаў з торбай у Расію ці ў Польшчу, каб да беднай зарплаты педагога дадаць нейкі долар ці нават сто), то давайце асудзім яе ўсе разам. Настаўнік павінен вучыць дзяцей. І зарплату атрымліваць такую, каб весці не толькі годнае існаванне, але і клапаціцца аб сваім высокім прэстыжы педагога. Ці не так?

Л. ЦАЛУЙКА.

● ВАША ЗДАРОЎЕ

Яд для патомства

Да гэтых ядаў адносяцца алкаголь, курэнне і наркотыкі.

Аб згубным дзеянні алкаголю на патомства чалавека было вядома яшчэ ў глыбокай старажытнасці. Людзі, якія злоўжывалі алкаголем, не толькі разбуралі сваё здароўе, але і пазбаўляліся магчымасці мець здаровае патомства.

Яшчэ ў старажытнасці існавалі добрыя звычаі, якія ахоўвалі маладых ад спіртнога. Так, жанчына не дапускала блізкасці п'янага мужчыны. На рускіх вяселлях, напрыклад, жаніху і нявесце замест гарэлкі давалі толькі квас.

Нават аднаразовы прыём спіртных напіткаў можа аказаць згубны ўплыў на палавую клетку, гатовую да апладнення. Калі ў момант зачацця бацькі знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'янення, то гэта будзе мець небяспечныя вынікі для развіцця плода.

Найбольш адчувальны зародыш да дзеяння алкаголю ў першыя дні свайго развіцця. Вельмі небяспечнае ўжыванне спіртных напіткаў у першыя 12 тыдняў цяжарнасці, калі адбываецца фарміраванне органаў будучага дзіцяці. У гэтым выпадку магчыма недаразвіццё рук, ног, расшчапленне пазваночніка з выступаючай пад скуру часткай спіннога мозгу, а таксама цвёрдага і мяккага нёба.

У дзяцей, якія нарадзіліся ад маці, што ўжывае спіртное, рэзка зніжана супраціўляльнасць арганізма да інфекцыйных, кішэчных і прастудных захворванняў. Многія дзеці нараджаюцца з паралічамі, парушэннямі зроку і слыху. Больш паловы з іх не дажываюць да году, паміраюць ад ацёкаў мозгу, сутараг. А выжыўшыя дзеці адстаюць у развіцці, малакроўны і маюць схільнасць да розных захворванняў, асабліва нярвова-псіхічных.

Кормячая маці, якая ўжывае спіртныя напіткі, можна цвёрда сказаць, што губіць сваё дзіця з самага пачатку яго жыцця. Гэта прыводзіць да розных разумовых і фізічных недахопаў, а таксама да нематы, глухаты і слепаты. Часцей за ўсё такія дзеці доўга не жывуць.

Наступная згубная звычка многіх жанчын – курэнне. Яны не задумваюцца над вынікамі свайго захаплення. Дзеянне ядаў табачнага дыму сказваецца не адразу, а праз некалькі гадоў.

Відаць, не ўсе ведаюць, што ў табачным дыме ўтрымліваецца больш за 30 шкодных рэчываў. І ў першую чаргу – нікацін, чадны газ, канцэрагенныя рэчывы. Нікацін аказвае наркатычнае дзеянне. Пры курэнні ён паступае ў арганізм у два разы хутчэй, чым алкаголь. Больш за ўсё шкоды наносіцца жаночаму арганізму. У жанчын раней часу паяўляюцца маршчыны, голас становіцца хрыплым, грубым, зубы пакрываюцца жаўцізной, часам чарнеюць.

Але зусім не дапушчальна, калі курыць цяжарная жанчына. Паражэнне нікацінам у пачатковыя тэрміны цяжарнасці найбольш небяспечна. Дзеці, як правіла, нараджаюцца слабымі, адстаюць у фізічным і разумовым развіцці. У першыя гады жыцця паміраюць часцей звычайнага. Вырастаючы ў сем'ях, дзе кураць, дзеці больш за ўсё схільны да хвароб органаў дыхання, да прастудных захворванняў.

І яшчэ адзін яд будучага патомства – наркотыкі. У апошнія гады павялічылася колькасць наркаманаў і большая палова іх – жанчыны. У іх пад уздзеяннем наркотыкаў адбываюцца хуткія змены ў арганізме, парушаецца дзетародная функцыя, а ў выпадку цяжарнасці згубна ўплываюць на будучае патомства.

У дамах дзіцяці растуць і выхоўваюцца сыны і дочкі наркаманаў – нявінныя ахвяры, няшчасныя, знявечаныя, паралізаваныя, непаўнацэнныя, якія павінны стаць страшным напамінкам і грозным папярэджаннем для ўсіх.

Сёння ўнутрывеннае ўвядзенне наркотыкаў стала прычынай самага масавага заражэння ВІЧ-інфекцыяй у нашай рэспубліцы. ВІЧ папаў у асяроддзе шпрыцавых наркаманаў. Наркотыкі зніжаюць самакантроль і робяць верагодным уступленне ў беспарадачныя палавыя сувязі, у тым ліку і з партнёрам, заражаным вірусам СНІДа.

Помніце! Алкаголь, курэнне і наркотыкі ў любых дозах – яд для патомства.

Т. МІКІЦІЧ,
урач-валеолаг
Івацэвіцкай
раённай бальніцы.

● ПРЫРОДА І МЫ

Пра нераст і забарону

Пра важнасць нерасту рыб гаварыць не прыходзіцца. Гэта разумеюць вельмі многія. Таму ў мэтах захавання рыбных рэсурсаў рыбагаспадарчых вадаёмаў Рэспублікі Беларусь забаронена ўсялякае рыбалоўства з 1 красавіка па 30 мая ўключна.

Дазваляецца аматарская лоўля рыбы адной паплаўковай вудай з адным кручком з барага і не ў месцах нерасту рыбы. Так, у Івацэвіцкім раёне можна пасядзець з вудай на беразе вадаёмаў ля Няхачава, ля Івацэвіч, ля в. Яглевічы, на азёрах у Бабровічах, Соміне, на Вулькаўскім возеры.

У Бярозаўскім раёне дазволена аматарская лоўля на вадаёме "Сонечны", на падводным канале да Бярозаўскай ДРЭС, рацэ Ясельда, на абвадным канале вадасховішча "Селец".

ПОЖИВЁМ — УВИДИМ с 13 по 19 апреля

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Резонанс.
8.50 Телебарометр.
9.05, 19.25 "Сегодня с вами..."
9.40 Поздравление Папы Римского "Городу и миру".
10.10 Здоровье.
10.40, 18.20 Сериал "Дела судейские".
11.35 Бездельник.
12.05 Теленавигатор.
12.25 "А музыка звучит...".
13.00, 15.00, 18.00, 23.50 Новости.
13.15 "На всю оставшуюся жизнь..." Худ. фильм. 1-я серия.
14.35 Параграф. Передача для безработных.
15.15 Видеокурс французского языка.
15.45 ТВ - школе. География Беларуси. 9 класс.
16.15 Потребительская корзина.
16.30 Регион.
17.00 Док. фильм.
17.30 Гости в дом.
18.15 Белорусский хит-парад.
19.20 Видеозарисовка.
20.00 Премьера цикла. "Морской бой". Телелото.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Смеяться — не грех". Развлекательная программа "Понедельник с "Христофором".
22.15 "Дети Дон Кихота". Худ. фильм.
23.30 "Нагано дарит надежду". Телеочерк о зимних Параолимпийских играх в Нагано.
0.05 Третий тайм.

ОРТ

17.00, 23.45 Новости.
17.20 "Роковое наследство".
18.05 Час пик.
18.30 Угадай мелодию.
19.00 "Мы".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 "Сталкер". Фильм Андрея Тарковского.

Канал "Россия"

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.30 Вести.
7.00 Дежурная часть.
7.15 Товары — почтой.
7.20 Рецепты.
7.30 Деньги.
7.45 Графоман.
7.55 Православный календарь.
8.00 "Аншлаг" и К.
9.05, 19.55 Сериал "Санта-Барбара".
13.30 Сериал "Итальянский ресторан".
14.20 Сериал "Маленький бродяга".
14.50 Сериал "Солти".
15.40 Док. фильм.
16.30 Ваши любимые мелодии.
16.50 Кроссворд.
17.15 Мелодрама "Ниагара".
19.35 Подробности.
20.55 "В поисках Сьюзен". Худ. фильм.
22.45 Сиреневый туман.
23.45 Дежурная часть.
23.55 Автошоу.

ВТОРНИК, 14

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 24.00 Новости.
8.15, 19.25 "Сегодня с вами..."
8.50 Музыкальный антракт.
9.05 ТВ — школе. География Беларуси. 9-й класс.
9.35 Земляки.
10.30, 18.20 "Дела судейские". Телесериал.
11.20 Бон тон.
12.00 Сельчане.
12.25 "Бархатный сезон".
13.15 "Беглец". Видеофильм.
13.35 Юмористическая программа.
14.35 "Макаёнка, 9".
15.15 ТВ — школе. История Беларуси. 7-й класс.
15.45 Остров вдохновения.
16.00 "Земля кладов".
16.30 Уроки Н. Новожиловой.
17.00 Телеочерк.
17.25 Многоголосие.
19.15 Белорусский хит-парад.
19.20 Видеозарисовка.
20.05 "Новая коллекция". Патрисия Каас.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 Развлекательная программа "Спикер-хата".
22.15 "Мед осы". Худ. фильм.
23.40 Международные спортивные новости.
0.15 КВН. 1/8 финала чемпионата Беларуси.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости.
8.15, 17.20 "Роковое наследство". Сериал.
9.00 "Мы".
9.45 Смехопанорама.
10.20 Домашняя библиотека.
10.30 Угадай мелодию.
11.15 Программа "Вместе".
14.20 Мультсериал "Розовая пантера".
14.55 Счастливый случай.
15.40 "Новые приключения Робин Гуда".
16.10 ..До 16 и старше.
16.30 Вокруг света.
18.05 Час пик.
18.30 Футбол. Кубок УЕФА. 1/2 финала. "Спартак" (Москва) — "Интер" (Италия).
19.20 Спокойной ночи, малыши!
20.30 Время.
21.15 "Их знали только в лицо". Худ. фильм.
23.05 "Женские истории".

Канал "Россия"

16.00, 19.00, 22.50 Вести.
16.30 "Арена".
16.55 Футбол. Кубок России. 1/4 финала. "Ротор" (Волгоград) — ЦСКА (Москва).
19.35 Подробности.
19.55 "Санта-Барбара".
21.00 Сериал "Петербургские тайны".
22.00 Добрый вечер из Санкт-Петербурга.
23.05 Дежурная часть.
23.20 Горячая десятка.
0.15 "Байрон. Баллада о демоне". Худ. фильм.

СРЕДА, 15

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.30 Новости.
8.15, 19.20 "Сегодня с вами..."
8.50 Музыкальный антракт.
9.05 ТВ — школе. История Беларуси. 7-й класс.
9.35 Многоголосие.
10.05 Туробъектив.
10.25 Авто-парк.
10.40, 18.20 "Дела судейские". Телесериал.
11.30 "Все мы родом из детства".
12.25 "А музыка звучит..."
13.15 "На всю оставшуюся жизнь..." Худ. фильм. 2-я серия.
14.20 Родное слово.
15.15 Видеокурс французского языка.
15.45 "5х5".
16.15 "Спектр. Галереи XX века".
16.35 Окружающая среда.
17.00 Монолог.
17.30 Судьба моя и надежда.
19.10 Видеозарисовка.
19.15 Белорусский хит-парад.
20.10 Музыка без границ.
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Смеяться — не грех".
22.15 "Ночной беглец". Худ. фильм.
23.50 Королевская охота.
0.45 Темная комната.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 Новости.
8.15, 17.20 "Роковое наследство".
9.05 Тема.
9.50 В мире животных.
10.25 Джентльмен-шоу.
11.15 "Вместе".
14.20 "Волшебник из страны Оз".
14.45 "Классная компания".
15.10 Зов джунглей.
15.40 Сериал "Новые приключения Робин Гуда".
16.10 ..До 16 и старше.
16.30 Вокруг света.
18.05 Час пик.
18.30 "Золотая лихорадка".
19.10 Человек и закон.
19.45 "Спокойной ночи, малыши!".
20.00 Время.
20.40 Худ. фильм "Родня".
22.40 Футбол. Кубок России. 1/4 финала. "Алания" (Владикавказ) — "Рубин" (Казань).

Канал "Россия"

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести.
7.00 Дежурная часть.
7.15 Товары — почтой.
7.20 Медицинский вестник.
7.30 Деньги.
7.45 Графоман.
7.55 Православный календарь.
8.00 Док. сериал.
9.05, 19.55 "Санта-Барбара".
13.30 Сериал "Итальянский ресторан".
14.20 "Маленький бродяга".
14.50 Сериал "Солти".
15.45 Док. фильм.
16.30 На дорогах России.
16.55 Кроссворд.
17.25 Лирическая драма "Человек-снаряд".
19.35 Подробности.
21.00 Сериал "Петербургские тайны".
22.05 Сериал "Пуаро Агаты Кристи".
23.15 Дежурная часть.
23.30 Живая коллекция.
0.30 "Бессонница".

ЧЕТВЕРГ, 16

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.20 Новости.
8.15, 19.20 "Сегодня с вами"
8.50 Премьера песни.
9.05 Усадьба.
9.30 Телебом.
10.30, 18.20 Сериал "Дела судейские".
11.20 Королевская охота.
12.25 Музыка без границ.
13.15 "На всю оставшуюся жизнь". 3-я серия.
14.20 Киноальманах.
14.30 "Между прошлым и будущим".
15.15 ТВ — школе. Белорусская литература. 11-й класс.
15.45 "Радужный хоровод".
16.05 Накануне будущего.
16.25 Родное слово.
17.00 Док. фильм.
17.30 Концертный сезон.
19.10 Видеозарисовка.
19.15 Белорусский хит-парад.
20.00 Сделано в Беларуси.
20.15 Криминальная хроника.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Смеяться — не грех".
22.15 "Слова на оконном стекле". Худ. фильм.
23.50 Крок.
0.35 Акколада.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 Новости.
8.15, 17.20 "Роковое наследство".
9.00 Человек и закон.
9.35 Пока все дома.
10.10 Домашняя библиотека.
10.20 Угадай мелодию.
11.15 Программа "Вместе".
14.20 Мультсериал "Невероятные приключения Джонни Квеста".
14.40 Классная компания.
15.10 "50х50".
15.40 "Новые приключения Робин Гуда".
16.10 ..До 16 и старше.
16.30 Вокруг света.
18.05 Час пик.
18.30 Угадай мелодию.
19.00 "Ералаш"
19.15, 20.45 Футбол. Кубок кубков.1/2 финала. "Локомотив"(Москва) — "Штутгарт" (Германия). Первый тайм, второй тайм.
20.05 Время (в перерывах матча).
21.40 "Когда деревья были большими". Худ. фильм.

Канал "Россия"

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.55 Вести.
7.00 Дежурная часть.
7.15 Товары — почтой.
7.20 Мир здоровья.
7.30 Деньги.
7.45 Графоман.
7.55 Православный календарь.
8.00 Вовремя.
8.30 Сам себе режиссер.
9.05, 19.55 "Санта-Барбара".
13.30 "Итальянский ресторан". Сериал.
14.20 "Маленький бродяга".
14.50 Сериал "Солти".
15.45 Док. фильм.
16.30 Ваши любимые мелодии.
16.50 Любовь с первого взгляда.
17.20 "Ноч торнадо". Приключенческий фильм.
19.35 Подробности.
21.00 Сериал "Петербургские тайны".
22.05 "Притворщик". Сериал.
23.10 Дежурная часть.
23.25 Лучшие игры НБА.
0.05 Питерский рок-фестиваль-96.
0.55 "Бессонница".

ПЯТНИЦА, 17

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.30 Новости.
8.15, 19.25 "Сегодня с вами..."
8.50 Потребительская корзина.
9.05 ТВ — школе. Белорусская литература. 11-й класс.
9.35 "Судьба моя и надежда".
10.00 Переход.
10.30, 18.20 "Дела судейские".
11.25 Зорная ростань.
12.00 Телевизионный Дом кино.
12.25 Джазовые композиции Игоря Сацевича.
13.15 "На всю оставшуюся жизнь..." Худ. фильм. 4-я серия.
14.20 Мультфильм.
14.35 "Путь к самому себе".
15.15 Видеокурс французского языка.
15.50 "Портрет моего учителя".
16.10 "Куда пойти учиться?"
16.35 Колесо времени.
17.00 Уроки Н. Новожиловой.
17.35 Док. фильм.
19.15 Белорусский хит-парад.
19.20 Видеозарисовка.
20.05 Парламентский вестник.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 "Смеяться — не грех".
22.15 "Под подозрением". Худ. фильм.
23.50 Бездельник.
0.20 Авто-парк.
0.45 Видимо-невидимо.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Новости.
8.15, 17.20 "Роковое наследство".
9.05 Клуб путешественников.
9.55 Смак.
10.15 Домашняя библиотека.
10.25 Играй, гармонь любимая!
11.15 Программа "Вместе".
14.20 Сказка "Илья Муромец".
16.05 Улица Сезам.
16.30 Вокруг света.
18.10 Здоровье.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Остросюжетный фильм "34-й скорый".
22.25 Взгляд.
23.25 "Зеркало". Фильм Андрея Тарковского.

Канал "Россия"

6.30, 10.00, 16.00, 19.00, 23.55 Вести.
7.00 Дежурная часть.
7.15 Товары — почтой.
7.20 "Стронг" представляет.
7.30 Деньги.
7.45 Графоман.
7.55 Православный календарь.
8.00 Док. фильмы.
8.30 Планета Спорт.
9.05, 19.55 "Санта-Барбара".
13.30 "Итальянский ресторан". Сериал.
14.20 "Маленький бродяга".
14.50 Сериал "Солти".
15.45 Док. фильм.
16.30 Кроссворд.
17.05 "Разные судьбы". Фильм.
19.35 Подробности.
21.00 Сам себе режиссер.
21.30 Маски-шоу.
22.20 Криминальная драма "Сказка на ночь".
0.10 Дежурная часть.
0.25 Психологический детектив "Невинная жертва".
1.55 "Бессонница".

СУББОТА, 18

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 15.00 Новости.
8.20 "Иисус из Назарета". Худ. фильм. 3-я серия.
9.20 "Я рисую".
9.35 Здоровье.
10.00 Столица.
10.20 Телевизионный Дом кино.
10.50 "Все нормально, мама!"
11.25 Око.
11.45 Вершина мира.
12.10 Сделано в Беларуси.
12.30 "Лев Гурыч Синичкин". Худ. фильм.
13.45 Видеофильм.
13.50 Четвертое измерение.
14.15 Телеспорт.
15.15 Телебом.
15.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Белшина" — "Локомотив-96".
16.45 Телеочерк.
17.50 Ток-шоу "Это моя работа".
18.15 Дерево жизни.
18.40 "Бродвей на Московской".
19.30 "Из достоверных источников".
19.50 Белорусский хит-парад.
20.05 Ток-шоу "Карамболь".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 "Таинственная женщина". Худ. фильм.
23.25 Третий тайм.
23.55 Праздничное богослужение на Пасху из Кафедрального Свято-Духова Собора в Минске.

ОРТ

6.50 "Очарованный странник". Худ. фильм.
8.40 Лотто-Миллион.
8.45 Слово пастыря.
9.00, 14.00, 16.50 Новости.
9.10 Домашняя библиотека.
9.30 "Чердачок Фруттис".
10.00 "Каламбур".
10.30 Утренняя почта.
11.10 Смак.
11.30 Возвращение Третьяковки.
11.55 "Прощание". Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
14.20 "Цивилизация".
14.50 Америка с М. Таратутой.
15.20 В мире животных.
16.00 Футбол. Чемпионат России. ЦСКА — "Динамо" (Москва).
17.50 Мультфильм.
18.20 "Не стреляйте в белых лебедей". Худ. фильм. 1-я серия.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.55 "Не стреляйте в белых лебедей". Худ. фильм. 2-я серия.
22.20 Пасха Христова. Трансляция богослужения из Богоявленского кафедрального собора.

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс.
6.50 Утро крестьянина.
7.20 "Красная книга".
7.50 Мультфильмы.
8.30 "Позвоните Кузе".
9.00 Вовремя.
9.30 Доброе утро, страна.
10.15 Почта РТР.
10.40 "У всех на устах".
11.10 "Чародей. Страна Великого дракона".
12.05 Урмас Отт с Галиной Вишневской.
13.00, 19.00 Вести.
13.30 Люди и деньги.
14.00 Федерация.
14.50 "Закон и порядок".
15.45 "Страстная седмица на Святой земле". Трансляция из Иерусалима.
16.15 Док. фильм.
16.40 Творческий вечер В. Добрынина.
17.40 Моя семья.
18.30 "Ниспослание благодатного огня". Трансляция из Иерусалима.
18.45 "Моя семья". Продолжение программы.
19.40 "Аншлаг" и К.
20.45 "Дорогой мой человек". Худ. фильм.
22.40 Колокола.
22.55 Праздничное Пасхальная служба у гроба Господнея и из Богоявленского собора. Обращение Патриарха...
0.20 Песнопения русской Пасхи в пасхальную ночь.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 19

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00, 15.00 Новости.
8.20 "Иисус из Назарета". 4-я серия.
9.20 Все про все.
9.45 Туробъектив.
10.10 "Все нормально, мама!".
10.45 Белорусский дом.
11.15 Арсенал.
11.40 Поздравление Митрополита Минского и Слуцкого Филарета, Патриаршего Экзарха всея Беларуси с праздником Пасхи.
11.50 Сущность.
12.20 Вас вызывает Спортландия.
13.10 Творческий вечер заслуженного артиста Беларуси концертмейстера Георгия Каранта.
14.10 Олимп.
14.30 Приглашаем на вечерки. Пасха.
15.15 Сельчане. Ивацевичский район.
15.40 АРТ-клуб.
16.10 Зорная ростань.
16.50 "Старомодная комедия". Худ. фильм.
18.25 Теленавигатор.
19.40 Колыбельная.
20.00 Резонанс.
20.50 Телебарометр.
21.05 Стадион.
21.30 "Австралийское танго". Худ. фильм.
23.05 Крок.
23.35 Премьера песни.
23.55 "В джазе только девушки".
0.15 Бархатный сезон.

ОРТ

6.50 "Ярославна, королева Франции". Худ. фильм.
8.25 "Дисней-клуб".
8.55 Спортлото.
9.00, 14.00, 23.10 Новости.
9.10 "Непутевые заметки" Дм. Крылова.
9.30 Пока все дома.
10.10 Утренняя звезда.
11.00 Служу России!
11.30 Играй, гармонь любимая!
12.00 Крестьянские ведомости.
12.30 Сериал "Подводная одиссея команды Кусто".
13.25 Смехопанорама.
14.20 Клуб путешественников.
15.05 Футбольное обозрение.
15.40 "Дисней-клуб".
16.35 Колесо истории.
17.25 "Ералаш".
17.50 "Ермак". Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
19.55 Киноафиша.
20.00 Время.
20.35 КВН-98.
22.40 Михал Танич в программе Андрея Макаревича "Абажур".
23.30 "О тех, кого помню и люблю".

Канал "Россия"

6.00 Утренний экспресс.
6.50 Служу Отечеству!
7.15 Осторожно, модерн!
7.40 "Аншлаг и К".
8.30 Городок.
9.00 Сам себе режиссер.
9.25 Доброе утро, страна.
10.15 Русское лото.
10.55 "Чародей. Страна Великого дракона".
11.45 "Там-там".
12.40 Мир книг с Леонидом Куравлевым.
13.00 Вести.
13.30 Пульс.
14.00 Парламентский час.
14.50 Сериал "Закон и порядок".
15.45 Док. фильм "Естественный отбор".
16.40 Совершенно секретно.
17.40 Старая квартира.
19.00 Зеркало.
20.00 Театр + TV.
20.55 Музыкальный ринг — новое поколение.
22.30 Фрак народа.
23.25 Русский бой.

● ЗАДУМАЕМСЯ!

ЦІ БУДЗЕ ІСНАВАЦЬ БЕЛАРУСКАЯ НАЦЫЯ ПРАЗ СТАГОДДЗЕ?

Згодна меркаванню буйнейшых замежных і айчынных навукоўцаў некаторыя нацыі паступова крочаць да свайго выраджэння. У першую чаргу гэта тычыцца славянскіх народаў, а становішча беларусаў сярод іх — адно з самых несуцяшальных. Справа ў тым, што прыкладна з 1993 г. ідзе незваротны працэс вымірання беларускай нацыі. Гэта пацвярджаецца наступнымі фактамі.

Ужо некалькі год запар у Беларусі смяротнасць перавышае нараджальнасць. Сярэдняя працягласць жыцця мужчыны-беларуса — 57 год, жанчыны — 70. Між тым, на пачатку XX стагоддзя сярэдняя працягласць жыцця мужчынбеларусаў складала 90 год. Дзве трэці дзяцей не нараджаецца з-за абортаў. Па колькасці апошніх Беларусь займае сёння трэцяе (!) месца ў свеце. А пятая частка тых, што нараджаюцца — разумова адсталыя з-за непаўнавартага харчавання маці ў час цяжарнасці. Вучонымі даказана, што калі 14% нарадзіўшыхся — дэбілы, то народ асуджаны на выміранне. У нас жа такіх 20%. Тыя, што нараджаюцца нармальнымі, у дзяцінстве і юнацтве набываюць іншыя захворванні і сёння ўжо вельмі цяжка знайсці абсалютна здаровага 20-гадовага беларуса. Прагнозы на недалёкую будучыню яшчэ больш змрочныя. Ужо да 2010 г. трэць насельніцтва краіны будзе псіхічна хворай. Японскія вучоныя прадказваюць у XXI стагоддзі небывалы рост анкалагічных захворванняў, які ў першую чаргу закране зноў жа Беларусь (з-за моцнай забруджанасці чарнобыльскімі радыёнуклідамі). Так што існаванне беларусаў як нацыі ўжо ўсур'ёз пастаўлена на карту.

Якія ж найбольш небяспечныя фактары пагражаюць нам сёння? Гэта — радыёактыўнае і тэхнагеннае забруджванне паветра, вады, зямлі, прадуктаў харчавання;

незбалансаванае і непаўнавартае харчаванне. З-за надзвычай цяжкага эканамічнага становішча асноўная ежа большасці беларусаў — гэта хлеб, бульба, макаронныя вырабы. І як вынік — пастаянны недахоп мінеральных рэчываў, вітамінаў;

татальнае алкагольнатытунёвае атручванне;

жахлівыя тэле, відэафільмы і некаторыя камп'ютэрныя гульні, што негатыўна ўплываюць на псіхічны і маральны стан людзей, асабліва дзяцей.

Спіс можна працягваць. Але лепей шукаць паратунак. І сёння гэта справа кожнага чалавека, які хоча мець сваю будучыню і будучыню сваіх дзяцей, бо няма ўжо надзеі ні на дзяржаву, ні на медыцыну. А пазбегнуць вымірання і ўратавацца яшчэ магчыма.

По матэрыялах прэсы падрыхтаваў
М. СІНКЕВІЧ.

● КРЫМІНАЛ

Сумны фінал

Чалавек нідзе не працуе, але з дня ў дзень знаходзіцца на добрым падпітку і блытаецца без справы па горадзе туды-сюды. За які кошт ён п'е? І, наогул, як ён жыве?

Хто ж цікавіцца такім чалавекам? Па праўдзе кажучы, ніхто. "Як ніхто? — могуць запярэчыць мне. — А міліцыя?"

Так, міліцыя цікавіцца толькі ў тых выпадках, калі той жа чалавек з'явіўся п'яным у грамадскіх месцах, парушае парадак або здзейсніў злачынства.

І вось такіх аматараў п'янак, пра якіх сказана вышэй, у нас развялося нямала. Адна з іх — Наталля Віктаровіч, жыхарка Івацэвічаў. Яе па прозвішчу мала ведаюць, а вось па мянушцы "Белка" — вельмі многія, асабліва выпівакі. Дарэчы, яе сужыцель Бялевіч асуджаны і знаходзіцца на казённых харчах. Так што жанчына, як кажуць, свабодная. І гэтую свабоду яна скарыстала па свайму ўгледжанню. Па-ранейшаму п'янствавала і, вядома, нідзе не працавала. І дапілася да таго, што яе вымушаны былі паслаць на прымусовае лячэнне ў Магілёўцы. Але і там Віктаровіч не ўстрымалася і наладзіла п'янку. За парушэнне лячэбнага рэжыму яе проста выгналі з лячэбнай установы. Калі чалавек вораг свайму здароўю, то тут мала хто дапаможа.

Вяртаючыся дамоў, Віктаровіч часова спынілася ў Косаве. І тут знайшла сабе сабутэльнікаў. Увесь дзень адводзіла душу за сталом, а ноччу рашыла нечым падзарабіць, каб было за што працягваць пачатае. На яе дарозе аказалася прыватная майстэрня па рамонту абутку. Майстэрня дык майстэрня — рашыла жанчына і забралася ў яе. Тры пары жаночых ботаў Віктаровіч прыхапіла з сабой. У адны прыбралася сама, скінуўшы старыя. Другія пакінула ў Косаве свайму сабутэльніку як плату за добры прыём. А трэцця боты павезла з сабой у Івацэвічы.

Тут, у райцэнтры, і вырашыла іх збыць, каб прадоўжыць п'яное жыццё. У кафэ "Смак" буфетчыца В. рашыла купіць жаночыя боты. Дала Віктаровіч 400 тысяч рублёў, бутэльку віна і бляшанку на закусь (дарэчы, такія боты каштуюць звыш мільёна рублёў). Буфетчыца В. ведала, што купляла, ведала і ў каго, і не сакрэт для яе было, што боты крадзеныя. Бо гэтую наведвальніцу не раз сустракала тут, бачыла, хто яна такая і чым дыхае, але паквапілася на тыя боты.

Што ж далей? Узбуджана крымінальная справа. Ідзе следства. Віктаровіч чакае лава падсудных. Што ж, якія паводзіны, такі фінал. Сумны.

А. ГЛУШЭНЯ,
начальнік крымінальнага вышуку Івацэвіцкага райаддзела міліцыі.

● ПРОВИНЦИАЛЬНЫЕ ИСТОРИИ

Что наша жизнь? Игра!

Если вы попали на Ивацевичский автовокзал в час наибольшего скопления людей и вам необходимо при этом купить билет, знайте — пришло время играть.

Перед каждой из касс, обсолютно ничем не помеченной, стоят очереди — и вы должны угадать, какая из них обслуживает ваше направление. Если угадали, то наградой будет купленный вами билет; если, к несчастью вашему, нет, то уже никуда не денешься, придется выслушать характерные реплики кассира, живо реагирующего на ваш проигрыш. "Не нравится — не стой", "Иди в другом месте объясняйся", "Много вас таких умных развелось", — какие родные, привычные нашему слуху слова! Чего обижаться?

Жизнь — игра! Становитесь в другую очередь.

И, главное, все надо понимать правильно. Казалось бы, станете возмущаться вы, что стоит работникам автовокзала повесить над кассами не стенд, не таблицу — простой лист бумаги с указаниями направлений. И будете неправы. Ведь наше государство заботится о простых людях, а раз тут этой заботы и в минимальном отношении нет — знайте, вас, стоящего в очереди, также как и всяких бабок и теток, топчущихся рядом с вами с авоськами, государство относит не к каким-то там простым людям, а к "крутизне", считая, очевидно, что за зданием у каждого из вас стоит шестисотый мерседес. Чем не утешение!

К. ВАСИН.

СЕРДЕЧНО ПОЗДРАВЛЯЕМ

Дорогого и любимого Александра Ивановича
РУСАКА
из г. Ивацевичи

от всей души поздравляем с днем рождения. Здоровья тебе, Саша и счастья!

Желаем мы в работе вдохновенья,
В кругу семьи — добра и теплоты,
Среди людей — любви и уваженья,
А в личной жизни —
сбывшейся мечты.

Мама, семьи сестры Ларисы и брата Игоря.

● СЛУЖБА 01

Пачынаецца з сухой травы...

Штогод вясенне-летні перыяд вызначаецца сапраўдным успляскам пажараў. З надыходам яго нярэдкія выпадкі пажараў у лясах і на тарфяніках. Асноўныя прычыны ўзнікнення такіх пажараў — неасцярожнае абыходжанне з агнём (40% ад агульнай колькасці такіх пажараў) і дзіцячае свавольства з агнём (да 30-ці %). Прамы матэрыяльны ўрон ад пажараў, што адбыліся ў дадзены перыяд летась, склаў паўтара мільярда рублёў у той час, калі ўсе гадавыя матэрыяльныя страты ад пажараў склалі 1,8 млрд. рублёў.

За мінулы вясенне-летні перыяд падраздзяленнямі пажарнай службы раёна ліквідавана 63 пажары ў лясах і на тарфяніках на агульнай плошчы 170 га.

Пажары ў лясах і на тарфяніках набываюць буйныя памеры з-за таго, што выяўляюцца позна, а калі і заўважаюць, то своечасова не прымаюць меры па іх ліквідацыі. У першую чаргу гэтая праблема тычыцца сельгаспрадпрыемстваў. Асабліва характэрна такая з'ява для земляў гаспадарак, размешчаных у розных урочышчах на значных адлегласцях ад саміх гаспадарак і наогул ад населеных пунктаў.

Тушэнне такіх пажараў заўсёды патрабуе многа матэрыяльных затрат, шмат людской сілы і часу. Менавіта ў такіх абставінах ліквідаваліся летась пажары на землях АФК "Беларусь" (ур. "Заялоўе"), калгаса "Грыўдзенскі", саўгаса "Перамога", Жытлінскага лясніцтва.

Асноўнай крыніцай узнікнення пажараў у лясах і на тарфяніках увесну з'яўляецца выпальванне сухой травы і іншай расліннасці. Гэта стала прычынай узнікнення і развіцця шматлікіх ачагоў пажараў на землях саўгаса "Перамога" ва ўрочышчы "Курылец". Летась пажарнымі падраздзяленнямі раёна тут было ліквідавана 16 такіх пажараў. 6 ачагоў тарфяных пажараў было патушана ў тым жа ўрочышчы ўжо на плошчах калгаса імя Чапаева.

Значныя цяжкасці ў выяўленні і ліквідацыі пажараў ствараюць землі Дзяржземфонда, плошча якіх у раёне складае 2522 га. Практычна ўсе загаранні, якія тут узнікаюць, заўсёды дасягаюць буйных памераў. Адзіны, канкрэтны гаспадар -землекарыстальнік , такіх земляў амаль заўсёды адсутнічае. У тым жа ўрочышчы "Курылец" на землях Дзяржземфонда летась пажар ахапіў плошчу больш як 100 га. Тым больш, што з-за балоцістай мясцовасці прымяніць пажарную тэхніку не змаглі. Гэты пажар здолелі патушыць толькі зацяжныя дажджы.

Не менш сумяшальныя малюнкі даводзіцца назіраць і сёлета, калі сухую, пажухлую мінулагоднюю траву падпальваюць амаль усе, хто не лянуецца. Рыбакі-аматары паляць траву і сухі чарот уздоўж берагоў рэчак Грыўда і Шчара, дарожнікі выпальваюць расліннасць абапал шасэйных дарог, а чыгуначнікі — абапал чыгунак.

На палетках калгаса "Любішчыцы" спальваюць пракосы леташняга сена, якое так і перазімавала на лузе. Гарыць сухая трава паблізу вёсак Аброва, В. Аброўская, Козікі, Любішчыцы і многіх іншых. У час веснавых школьных канікулаў і рабяты-свавольнікі хадзілі пагуляць у лес, прыхапіўшы з сабой запалкі. Карацей кажучы, сёлетняя вясна не стала выключэннем адносна лясных і тарфяных пажараў.

Даволі часта можна назіраць вялізныя слупы дыму і буйныя языкі полымя ўздоўж меліярацыйных каналаў. Дымавыя завесы, нібы туманам, ахутваюць нашы вёскі. А ў цёмны час сутак пунцовыя заравы ў паўнеба прымушаюць людзей у страху тэлефанаваць пажарным, мяркуючы, што гэта буйны пажар. На самой справе гэта гарыць-палае сухая трава. І, здаецца, няма нікому справы ні да забруджвання паветра дымам і смуродам, ні да знішчэння шматлікай расліннасці, гібелі жывёлін.

У адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам вінаўнікі веснавых падпалаў і вядома ж учыненых пажараў у лясах і на тарфяніках, павінны несці не толькі адказнасць матэрыяльную, але і крымінальную.

В. МОЛАШ,
ст. супрацоўнік ЦНППБ АВПС Івацэвіцкага раёна.

Газета выдаецца на беларускай і рускай мовах. Набіраецца ў Івацэвічах, друкуецца ў Баранавіцкай друкарні (г. Баранавічы, вул. Савецкая, 80). Выходзіць два разы на тыдзень: у сераду і суботу.
Фармат 420х300 мм. Аб'ём — 1 друк. аркуш.
Падпісана да друку 10 красавіка ў 9.00.

Заснавальнік: рэдакцыя "Газеты для вас"
Газета зарэгістравана ў Дзяржаўным камітэце РБ па друку. Пасведчанне № 694.

РЭДАКТАР ЛІДЗІЯ ЦАЛУЙКА.

НАШ АДРАС: рэдакцыя "Газеты для вас".
вул. Леніна, 62, 225250, г. Івацэвічы.
Тэлефон: 8 (245) 2-12-29.

Тыраж 1825.
Заказ 1118.